

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

- Jméno a příjmení studenta:* **Kateřina Matlasová**
Studijní obor: Rehabilitační-psychosociální péče o postižené děti, dospělé a staré osoby
Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jitka Dvořáková, Ph.D.
Katedra: supervize a odborné praxe
Název bakalářské práce: **Informovanost učitelů základních škol o možnostech multikulturní výchovy jako součást integrace**
- Volba tématu:* **1. Aktuální**
2. Užitečné a prospěšné
3. Standardní
4. Neobvyklé
- Cíl práce a jeho naplnění:* 1. Vhodně zvolený cíl, který byl naplněn
2. Vhodně zvolený cíl, který byl částečně naplněn
3. Vhodně zvolený cíl, který nebyl naplněn
4. Nevhodně zvolený cíl
- Struktura práce:* 1. Originální – zdařilá
2. Logická – systémová
3. Logická – tradiční
4. Pro dané téma tradiční
5. Pro dané téma nevhodná
- Práce s literaturou:* 1. Vynikající, použity dosud neběžné prameny
2. Velmi dobrá, použity nejnovější dostupné prameny
3. Dobrá, běžně dostupné prameny
4. Slabá, zastaralé prameny
- Vybavení práce (data, tabulky, grafy, přílohy):*
1. Mimořádné, funkční
2. Velmi dobré, funkční
3. Odpovídá nutnému doplnění textu
4. Nedostačující
- Přínosy diplomové práce:* 1. Originální, inspirativní názory
2. Ne zcela běžné názory
3. Vlastní názor argumentačně podpořený (avšak ve vztahu k výzkumu zcela zavádějící, nepřesný.
4. Vlastní názor chybí
- Uplatnění diplomové práce v praxi a ve výuce:*
1. Práci lze uplatnit v praxi
2. Práci lze uplatnit ve výuce
3. Práci nelze příliš využít ani v praxi ani při výuce (ve stávající podobě)

Formální stránka: 1. Výborná
2. Přijatelná
3. Nevyhovující

Jazyková stránka: 1. Stylistika **a) výborná**
b) velmi dobrá
c) nevyhovující
2. Gramatika **a) výborná**
b) velmi dobrá
c) nevyhovující

Zásadní připomínky k diplomové práci:
1. nemám
2. mám tyto:

Studentka nepředložila včas teoretickou ani výzkumnou část k připomínkování vedoucí práce. Z tohoto důvodu nemohly být zjištěny nedostatky, které vedou k navrhované klasifikaci a nedoporučení k obhajobě.

▪ **K hlavním připomínkám patří:**

c) připomínky k závěrům, které jsou činěny v kapitole „diskuse“

Studentka v rámci diskuse přichází s přibližně šesti závěry, které však není možné na základě jejího výzkumu učinit – to znamená, že je nelze z její práce vyvozovat. Jedná se zejména o následující:

1. Potvrzení xenofobie (str. 81) – studentka píše, že: „výzkumem byly potvrzeny všeobecně známe poznatky – české prostředí, a to dospělé obyvatelstvo, je silně xenofobní. V rámci tohoto tvrzení se opírá o graf 10, 17, 19 a tab. 4,5). Graf 10 (a tab. 4) se týká „absolvování kurzů/přednášek o multikulturní výchově (str. 42); graf 17 se týká znalosti zdrojů multikulturní výchovy (tab. 5 – rozebírá zdroje, str. 48, 49); graf 19 ukazuje, zda respondenti byli seznámeni s nějakou hrou týkající se multikulturní výchovy. Ani jedna z odpovědí se však netýká problematiky xenofobie.
2. Autorka na základě výše zmíněných grafů podává další dva závěry – výsledky také *svědčí o naprostém nezájmu* o multikulturní výchovu (dále zkr. MKV) jako techniku odbourávání vžitých předsudků. Odpovědi, dle studentky, dále potvrzují silný konzervatismus ve školství... Vyvozovat nezájem na základě absolvování přednášek/kurzů multikulturní výchovy, znalosti zdrojů a her multikulturní výchovy a potvrzovat silný konzervatismus je v tomto případě velmi odvážné a zavádějící. To, že se pedagogové neúčastní přednášek (neznají zdroje MKV a hry) – nemusí přece znamenat jejich nezájem, na tomto základě také nelze říci, že prostředí české školy je silně konzervativní.
3. Studentka dále uvádí, že učitelé prokázali nedostatečnou znalost metod a technik MKV (str. 82, ods. 3). Opět užívá pojem „nedostatečnou“ – tzn. hodnotí míru znalosti metod a technik – její výzkumná metoda však na toto hodnocení není přizpůsobena (opět nepoužívá např. žádnou škálu, která by jí dovolovala činit takovéto závěry).

4. Mezi další závěr patří, že učitelé nemají zájem se v této oblasti vzdělávat – odkazuje se na graf 10 a tab. 4. Graf 10 však graficky znázorňuje to, zda učitelé absolvovali nějak kurz/přednášku týkající se MKV (tab. 4 rozebírá, jaké přednášky učitelé absolvovali). Na základě absolvování či neabsolvování kurzů MKV není možné dělat závěr, že učitelé o vzdělávání v této oblasti nemají zájem.
5. Autorka dále uvádí, že výzkum poukázal na nedostatečnou nabídku stud. programů na sledovaných pedagogických fakultách (str. 83). Z tohoto závěru plyne, že studentka sledovala více pedagogických fakult – její výzkum se však soustředil pouze na Pedagogickou fakultu JU v ČB (žádné jiné nesledovala). Opět užívá slovo „nedostatečnou“ – škálu v tomto případě však používá pouze v otázce 16 (graf 37, str. 62) – tato otázka se však týká „dostupnosti“ a ne nabídky. Dále škála, kterou používá, je třístupňová (špatný-dobry-velmi dobrý). Nevím, jak je tedy možné hodnotit nabídku (podle výzkumu vlastně dostupnost) jako „nedostatečnou“?
6. Poslední závěr, který Kateřina Matlasová dělá, je: „Výzkum potvrdil, že nejlépe připravenou skupinou jsou žáci.“ „Opravdu čerpají své poznatky z výuky, své postoje z prožívané reality a „integrují“ podle skutečného stavu ve třídě nebo svého okolí (viz grafy ...), dokáží díky tomu přenášet význam pojmů z multikulturní výchovy do svého života.“ Myslím, že užívání zavádějících pojmů, k jejichž ověření by bylo zapotřebí několika dlouhodobých odborných výzkumů, není potřeba podrobně rozebírat.

Tyto připomínky představují nejzávažnější nedostatky – o závěry studentky Matlasové se nelze opřít, případně je dále rozvíjet, neboť nevyplývají z jejího výzkumu. Formulace těchto závěrů je natolik nepřesná a zavádějící, že je na místě práci přepracovat.

▪ **Mezi další připomínky patří:**

a) připomínky k citacím

- Nesprávné užívání tzv. nepřímé citace – z textu není zřejmé z jaké publikace autora citace pochází (viz úvod – str. 8, dále str. 18, 20 a další).

b) připomínky k obsahu kapitol ve výzkumné části

- V kapitole „metodika“ uvádí charakteristiku zkoumané oblasti, kterým je dle ní české školství, cílem práce je však „informovanost učitelů základních škol a studentů pedagogických fakult o možnostech multikulturní výchovy na základních školách.
- V kapitole „výsledky“ již diskutuje pod jednotlivými grafy s jinými autory – tato diskuse pak chybí v části pro ni určené – tedy v kapitole „diskuse“ (viz např. graf 3, str. 35).
- V kapitole „diskuse“ opět popisuje metodiku a výzkumný soubor (str. 80) – na toto místo tento popis nepatří (patřilo by to tam pouze v těch případech, kdy to je důležité pro diskusi nad závěry, které autorka činí).
- Studentka hovoří o statistickém zjišťování (str. 80, 81) – v práci však používá pouze popisnou statistiku (vyjadřuje počty odpovědí respondentů v procentech – o žádnou analýzu se zde nejedná, i když by v případě jejího výzkumu byla na místě). Viz str. 80 „Výsledky statistického zpracování je proto nutné hodnotit z tohoto pohledu, celorepublikový výzkum by pravděpodobně mohl dosáhnout podobných, nebo nepatrně odlišných hodnot, ale takovéto zkoumání již nebylo smyslem bakalářské práce“.

c) připomínky k formulaci splnění cíle

- Formulace „splnění cíle“ je velmi neobratná – viz str. 84: „Bylo zjištěno, že učitelé i vysokoškolští studenti pedagogických oborů nejsou příliš informováni o možnostech multikulturní výchovy na základních školách“. Používání formulace „příliš informováni“ - konkrétně slova „příliš“ je nevhodné a de facto nepodává čtenáři jasnou odpověď, zda jsou či nejsou informováni. Pokud bychom hodnotili „míru“ jejich informovanosti, je nezbytné použít např. škálu, pomocí níž bychom míru mohli hodnotit.

Další hodnocení:

Je nutné zdůraznit, že si studentka Kateřina Matlasová dala s výzkumem práci – oslovila poměrně velký počet respondentů. Výzkum přináší nové poznatky, které je však nezbytné uchopit, znovu formulovat tak, aby byla zřejmá provázanost závěrů BP s výzkumnými otázkami.

Práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě:

1. ano

2. ne

Navrhovaná klasifikace:

1. výborně

2. velmi dobře

3. dobře

4. nevyhověl

Otázka k ústní obhajobě práce:

Datum: 27. 8. 2007

Podpis vedoucího bakalářské práce:

